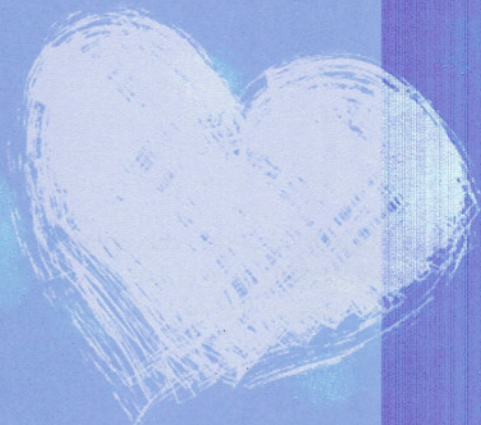
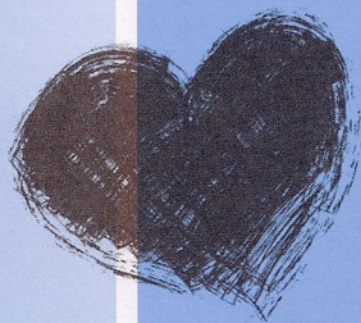

GUIX

338

DOS

Fem animacions
amb la poesia (2)
Alba Ambròs, Joan Marc Ramos

ENSENYAMENT SECUNDARI

OCTUBRE DE 2007 • GUIXDOS 138 • SUPLEMENT GUIX 338 •

MATERIAL FOTOCOPIABLE

GUIXdos

Núm. 138 Octubre 2007. Suplement Guix 338

Fem animacions amb la poesia (2)

Alba Ambròs, Joan Marc Ramos

ÍNDEX

Introducció.....	3
Objectius didàctics.....	4
Continguts.....	4
Metodologia	4
Proposta, anàlisi d'activitats i temporització	5
Recursos didàctics, materials.....	6
Referències bibliogràfiques.....	8
Material per a l'alumnat.....	9
Guspires de poesia	9
Esquelet poètic	10
Miralls poètics.....	11
Melodia de poeta.....	13
Fem l'animació.....	13
Mirem què hem fet.....	14

Editora GUIXdos: Mª Jesús Echeverría. Edita Graó d'IRIF, S.L. C/ Francesc Tàrraga, 32-34, 08027 Barcelona. Telèfon redacció 934 080 455, telèfon administració i subscripcions 934 080 464, Fax 933 524 337. Impressió: Imprimeix, D.L.: B-34.303-2002

Material fotocopiable. Se'n recomana l'ampliació al 122% per tal d'aconseguir format DIN A-4

Introducció

Vivim definitivament en un món audiovisual. Els videoclips, els anuncis de vint segons, el cinema, els MP4... suposen un repte tecnològic que sovint ens depassa, fills de la paraula com som. De totes maneres, aquesta situació revolucionària no és nova, ja que la cultura universal s'ha creat a cops de timó, ara en tempesta, ara en mar en calma. Papasseit va ser, en el seu temps, un poeta que va voler donar un bon cop de timó, amant ja de la imatge i de la barreja de materials simbòlics. Qui millor, per tant, per oferir-nos la possibilitat de crear una animació en vídeo del seu poema *La rosa als llavis*. Si la poesia sempre s'ha recitat, ara hi podem afegir imatges evocadores, músiques suggerents i mantenir la recitació per crear un poema animat pels seus propis lectors, recreadors d'un clàssic que ara superarà el paper per esdevenir ell mateix pel·lícula. Deia Joan Salvat, l'any 1920:

El Poeta d'avui és el Poeta d'avui i no el d'ahir. Per molt que se'ns repliqui que hi ha quelcom que espera ésser cantat tots els temps, l'extàtic clar de lluna malaltís, nosaltres preferim sense fugir d'això si ens és indispensable, cantar l'home ferreny que es capbussa en les ones, a la platja o a alta mar, el que s'ha capussat tota la vida i el que es capussarà tota la vida. Homer, si va cantar els remes de la victòria, fou perquè el seu temps per la força dels remes s'obtenien victòries; en Marinetti avui cantarà els cuirassats, els aeroplans frenètics i les boques de foc dels monstruosos canons. ¿Lliurarem Catalunya per la força dels remes?

Aquest llarg fragment, extret del manifest *Contra els poetes amb minúscula*, ens permet reflexionar sobre el paper de la poesia a moltes classes d'ESO. La presència d'un gènere ancorat en el passat, analitzat amb tècniques filològiques lluny de l'abast dels adolescents i percebut per molts aprenents com una lectura completament aliena als seus interessos. La poca presència de lectures poètiques als llibres de text fa palès aquest allunyament entre lectors en formació i poesia. Aquest divorci és encara més violent quan es tracta d'autors clàssics, quan és ben sabut que hi

ha clàssics amb enormes potencialitats per als joves: Papasseit n'és un dels principals. Ara bé, si volem acostar-nos a aquests joves no podem perpetuar sistemàticament la didàctica d'ahir. La didàctica d'avui ens empeny a tenir en compte uns nous factors que estan en joc, entre els quals en destaquem dos: la incorporació de la competència audiovisual a les necessitats educatives de l'alumnat, i l'atenció al lector receptor en l'acte d'ensenyament-aprenentatge. Si Marinetti canvia els valors d'Homer, les formes de maridar els adolescents amb la poesia han d'incorporar –mai substituir– tot el món audiovisual on vivim, de manera que la paraula poètica prengui sentit en el seu intertext lector'.

Els professionals de l'educació que treballen a l'ESO ens veiem obligats a experimentar noves propostes que ajudin a apropar el plaer estètic al jovent, des de la doble vessant receptiva i creativa. La seqüència didàctica que presentem a continuació integra l'ús de la imatge i la recitació dins de les estratègies de lectura que tots els lectors i les lectores competents activem quan ens enfrontem al text poètic. El seu interès principal rau en l'aplicació sistemàtica de diverses estratègies de lectura sobre un mateix poema per aconseguir un nou producte, una animació, que incorpori a la vegada la comprensió, la interpretació i la valoració del text original realitzada pels propis aprenents lectors.

Aquesta proposta ha estat pensada i implementada amb èxit als dos cicles d'educació secundària obligatòria. De totes maneres, la flexibilitat del material permet aplicar-lo a uns altres nivells educatius simplement adaptant-hi enunciat i revisant-ne la selecció de textos. En aquest article, hi presentarem el poema *La rosa als llavis* per al segon cicle d'ESO, però volem citar el poemari de Joana Raspall *A compàs de versos* com un bon recurs per al primer cicle. Es tracta, per tant, d'una seqüència didàctica base que s'integra fàcilment a les necessitats i a les inquietuds del professorat.

Com podrà observar el lector, la seqüència s'estructura com un projecte de lectura que cerca la creació d'un producte, una animació audiovisual, inspirada en el poema que s'està llegint. El procés de la traducció visual és una de les ac-

cions que més fascina els nois i les noies adolescents, perquè entra en sintonia amb el món de la imatge, que els envolta constantment². Som conscients de la dificultat que aquesta entrada de la imatge comporta per al professorat, però cal saber adaptar l'activitat al context i a les possibilitats de cada moment. Al costat d'això, aquesta experiència poètica que presentem ofereix dues vies d'acció didàctica molt potents: d'una banda, la introducció de la recitació entesa com una lectura expressiva elaborada i amb criteris i, d'altra banda, la discussió del sentit dels signes poètics i visuals en el si dels petits grups.

Objectius didàctics

Els objectius didàctics de la seqüència que presentem es resumeixen en el quadre següent:

- Fomentar el gust per la lectura del gènere poètic.
- Relacionar la poesia amb els temes que interessen els adolescents, principalment l'amor.
- Desenvolupar estratègies de lectura a fi de millorar la competència lectoliterària.

- Introduir la traducció visual de poemes i la recitació com a dues potents estratègies de lectura comprensiva.
- Afavorir l'adquisició i el desenvolupament de l'intertext lector.
- Utilitzar les TIC a l'aula de literatura.
- Fomentar l'aprenentatge per projectes com una metodologia d'aprenentatge significatiu de la lectura.
- Treballar en equip.

Continguts

Els continguts d'aquesta proposta se sustenten en les tretze competències bàsiques de l'àmbit lingüístic³, dividides en les dimensions de parlar i escoltar, llegir i escriure.

Metodologia

La filosofia d'aquesta seqüència cerca que els aprenents actuïn amb la màxima autonomia possible. Com a fruit de les nostres aplicacions, hem observat que l'originalitat dels productes finals està molt vinculada al grau d'autonomia

CONTINGUTS DE L'ÀREA DE LLENGUA DE SECUNDÀRIA

Dimensió de parlar i escoltar:

- Expressar les opinions personals i els dubtes de manera respectuosa quan es parla en públic durant un debat, una exposició, etc.
- Manifestar opinions personals de manera argumentada sobre temes treballats en situació de debat, de conversa pluridireccional.
- Ser conscient de la importància dels components formals, estructurals i normatius de la llengua oral: fonològics, morfosintàctics, semàntics.

Dimensió de llegir:

- Llegir en públic textos poètics amb expressivitat, captant l'atenció amb l'entonació, el ritme i la velocitat correctes i controlant el procés de lectura.
- Identificar els senyals diversos (semàntics, lèxics, sintàctics, gràfics...) i treure'n profit.
- Llegir textos literaris, valorant-ne la creació artística i reconeixent el gènere literari, a més dels recursos lingüístics i estilístics més emprats.
- Controlar i avaluar el procés lector amb criteri, utilitzant autònomament recursos adients quan hi ha dificultats de comprensió.

Dimensió d'escriure:

- Formalitzar documents atenent-ne les característiques lingüístiques, de contingut i de format.
- Crear o reescriure textos a partir de produccions literàries de grans autors, per entendre les tècniques i els recursos que s'hi han emprats.
- Fer servir formes d'expressió gràfica, a més de l'escripta, per expressar idees i sentiments, per comunicar-se més efectivament.

que pugui assolir l'alumnat: aquells nois i noies que recorren un camí més personal, solen dissenyar animacions molt més riques, diverses i allunyades dels estereotips clàssics. Per contra, si l'activitat està molt orientada, aquesta diversitat no hi apareix. Tanmateix, cal que cada grup de lectors porti a terme la seva lectura, a partir d'aquí cada professional haurà de descobrir fins on ha de complementar les fitxes que donem de base. Cal, de totes maneres, fer una explicació detallada del que s'espera de cada activitat i de la utilitat de cada estratègia de lectura per arribar a comprendre el text i a interpretar-lo. Seguim la idea bàsica [amb Solé (1992), Nicet (2005), Ramos i Ambrós (en premsa)] segons la qual el fet d'ensenyar i explicitar les estratègies de lectura a l'alumnat en millora la competència, per tant, l'aprenent ha de saber *quina* estratègia usa a cada moment, *com* funciona, *per què* és important en el moment de llegir i, finalment, *quan* cal utilitzar-la. S'ha de procurar fomentar la interacció de l'alumnat dins del petit grup i, sobretot, en el moment en què totes les animacions es posin en comú. Aquesta activitat està pensada per ser treballada en parelles –tot i que admet unes altres organitzacions–, en el sentit d'assegurar la cooperació en els coneixements literaris i informàtics i, sobretot, la discussió en els

continus moments on cal prendre decisions no unívokes: paràfrasi, tria d'imatges, música...

Caldrà destinar, a cada parella d'alumnes, un nombre no elevat de poemes. En el nostre cas, podem oferir-los-en dos o tres a cada grup, procurant que tinguin continuïtat en l'aventura amorosa que narra l'obra. Estem convençuts que el treball intensiu sobre pocs textos afavoreix l'apropiació literària del text, ja que massa sovint usem els poemes com a ràpids pretextos per justificar uns continguts sense deixar que els lectors en puguin efectuar cap lectura.

Proposta, anàlisi d'activitats i temporització

La primera implicació de treballar amb seqüències didàctiques flexibles és que cada docent haurà de valorar quantes fitxes utilitzarà a cada grup classe. En aquesta seqüència d'animació del poema *La rosa als llavis* apareixen unes fitxes bàsiques (essencialment la 1, la 3, la 4 i la 6) i unes altres de complementàries d'acord amb el temps de què es disposi o dels objectius perseguits. Cal afegir-hi que, si es volen reforçar determinades estratègies de lectura, la majoria de fitxes poden ser utilitzades de manera aïllada. El quadre següent relaciona la descripció de les activitats amb les fitxes corresponents i la temporització orientativa.

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS	FITXES	TEMPORITZACIÓ
Activitat motivadora	Recital de poesia	1 sessió
Activitats dirigides a aconseguir una impressió inicial del text	Fitxa 1: Guspires de poesia Fitxa 2: Esquelet poètic	1 o 2 sessions
Activitats dirigides a millorar la comprensió del poema	Fitxa 3: Miralls poètics Fitxa 4: Melodia de poeta	2 sessions
Activitat dirigida a la interpretació global del text	Fitxa 5: Fem l'animació	1 o 2 sessions
Activitat d'avaluació	Fitxa 6: Mirem què hem fet	1 sessió
Avaluació per part del professorat o autoavaluació	Escala de valoració de produccions audiovisuals	

Una bona manera de començar el treball del poema *La rosa als llavis* és que el professor en faci un recital. La unitat del llibre es percep perfectament si se'n fa una primera recitació, lleugerament comentada, abans d'entrar en matèria. No es tracta d'un llibre excessivament dens i la temàtica que tracta connecta perfectament amb l'alumnat de segon cicle. A més a més, cada cop sembla més clar que el professorat també ha de llegir expressivament a classe, com a model expert que representa.

Les dues primeres fitxes busquen que els nois i les noies es familiaritzin amb el text. En aquest moment, però, tampoc no cal adonar-se de tot, el descobriment lèxic, el subratllat i la paràfrasi els han d'ajudar a tenir unes expectatives sobre el significat del text. La fitxa 2 aborda el tema de la forma, essencial en la poesia i tan particular en l'obra de Papasseit. El contingut de la fitxa ha d'ajudar-los a posar de manifest les regularitats poc evidents al text.

Les fitxes 3 i 4 constitueixen la base de treball i van dirigides a aconseguir que els lectors parin atenció als detalls del text. Traduir visualment i recitar correctament exigeixen una observació atenta dels signes del text, que va més enllà de la impressió inicial de les fitxes anteriors. Òbviament, aquestes fitxes representen la planificació del projecte que després s'haurà de portar a terme a l'aula d'informàtica o a casa de l'alumnat. Tenint en compte la novetat de la proposta, hem elaborat una fitxa 5 titulada «Fem l'animació», per orientar-los sobre el procés de creació de l'animació amb Windows Movie Maker⁴.

Una vegada acabat el projecte, cal reflexionar sobre el procés i verbalitzar què s'ha entès del poema. Amb aquest interès, hem dissenyat la fitxa 6 de síntesi que cadascú omplirà un cop lliurada l'animació. La suma de l'animació i aquesta fitxa de síntesi constituiran la base de l'avaluació del projecte. Per portar-lo a terme, cal tenir en compte una sèrie d'elements que hem resumit a la pauta d'avaluació i que és deutora dels criteris d'avaluació següents:

- La riquesa de signes que l'alumnat hagi utilitzat per donar forma a l'animació (imatges, text i formats de text, transicions...).
- L'adequació de tots aquests signes al text original. En aquest sentit, resulta de vital importància observar si els signes que aporta l'alumnat fan referència a elements puntuals o parcials del text, o si, per contra, ofereixen una visió global de les diferents parts del poema. A més a més, cal observar si el producte mostra una comprensió literal del text, si hi apareixen traces d'interpretació o, fins i tot, si aquesta nova lectura aporta una valoració crítica de l'original.
- La cohesió del producte final. Cal veure si s'ha realitzat una suma d'imatges i textos inconnexa o si la producció té una entitat pròpia i resulta significativa per als possibles espectadors.

Com a la majoria d'accions educatives, el professorat contemplarà l'avaluació formativa, la qual es pot portar a terme revisant sistemàticament les fitxes, a fi de realitzar els suggeriments que cregui oportuns. Aquesta observació de les fitxes ens aportarà molta informació per realitzar l'avaluació de l'aplicació de les diverses estratègies de lectura, així com l'actitud de l'alumnat envers la SD.

Recursos didàctics, materials

Ja hem comentat els poemaris que recomanem per als dos cicles de l'educació secundària, amb tot, és evident que cada docent podrà adaptar-los als seus gustos i a les seves necessitats. Pel que fa als recursos informàtics, cal assegurar-se de disposar d'una infraestructura mínima composta per un ordinador amb connexió a Internet, un micròfon d'una qualitat mínima i el programa Windows Media Maker. Aquest últim programa està disponible dins de l'edició de Windows XP i resulta molt senzill de manipular. Evidentment, si l'alumnat disposa d'un programari més potent, podrà aconseguir efectes més elaborats.

Escala de valoració de les produccions audiovisuals

Títol del poema:				
Autoria de l'animació:				
Imatges				
1. Origen de les imatges	Totes pròpies	Majoria de pròpies	Majoria d'Internet	Totes d'Internet
2. La referència de les imatges és...	Connotativa	Força connotativa	Força denotativa	Denotativa
...i remet a elements...	Globals	Força globals	Força literals	Literals
3. Les imatges contribueixen a comprendre millor el que s'explica	Molt	Força	Poc	Gens
Animació				
4. La successió ajuda a comprendre	Molt	Força	Poc	Gens
5. El ritme s'adequa a les idees del poema	Molt	Força	Poc	Gens
6. S'ha tingut cura de les transicions	Molt	Força	Poc	Gens
7. S'ha posat una pantalla de títol significativa	Molt	Força	Poc	Gens
Banda sonora				
8. Qualitat del so	Molt bona	Bona	Regular	Dolenta
9. La recitació s'adequa al missatge de l'animació	Molt	Força	Una mica	Gens
10. Hi ha presència de música	Sí		No	
11. La música és adequada al sentit del poema	Molt	Força	Una mica	Gens
Projecte				
12. El producte suposa una nova producció artística, dotada d'un sentit propi i d'una idea concebuda	Molt	Força	Una mica	Gens
Altres:				

Possibles complements visuals

Com molt bé deveu saber, a *La rosa als llavis* hi ha un conjunt de poemes anomenats imatges que remetent justament a això, a *imatges* dels diferents moments de l'aventura amorosa. Un grup de noies va decidir que aquests poemes només havien de ser representats per una imatge cadascun. Així sí, van elaborar aquests muntatges. Us els enviem per si ajuden a il·lustrar la idea.

III Les imatges, 1,
I el vent deixava:

i el vent deixava dintre la rosella
granets de blat com espurnes de sol
-només per dir com és la boca d'Ella:
com la neu rosa als pics
quan surt el sol

V Les imatges, 2
Sí, per tenir-la

Sí, per tenir-la, la feria al cor
-era l'ortiga
que alena cremor.

Notes

1. Per intertext lector entenem la percepció que té el lector de les relacions entre un text (verbal o audiovisual) amb altres textos que l'han precedit (Mendoza, 1998).
2. Realment, l'alumnat s'enfronta a la dificultat de casar paraules i idees amb imatges que, per naturalesa, són molt concretes. Hi ha alguns estudiants que, al final del treball, afirmen: «Ha sigut un treball molt interessant, però el millor ha sigut com poder demostrar amb imatges el que vol dir Paspasseit, hem estat temps pensant fins que ha sortit». O un altre grup: «El millor ha sigut saber com fer servir altres recursos per fer vídeos, ja que hem après molt i hem experimentat força. El pitjor ha sigut buscar les imatges, ja que costa molt trobar-les a la xarxa i mai et surt el que busques...».
3. <http://www.conc.es/ensenyament/bages/cne_llengues.doc>.
4. Aquest és el programa bàsic de l'entorn Windows, però qualsevol programa editor de vídeo pot realitzar les mateixes funcions. Val a dir que també és possible organitzar l'experiència entorn de programes de presentació de diapositives, com ara el PowerPoint, per exemple.

Referències bibliogràfiques

- AMBRÓS, A. (en premsa): «La traducció visual com a estratègia interpretativa de poemes», comunicació presentada en el IX Simposio Internacional de la SEDLL: La lengua escrita, novembre de 2005 a Logroño.
- MENDOZA, A. (1998): *Tú, lector. Aspectos de la interacción texto-lector en el proceso de lectura*. Barcelona. Octaedro.
- NICET, B. (2005): «Pistes pour une rémediation en lecture dans l'enseignement secondaire», *Enjeux*, núm. 63, p. 77-96.
- RAMOS, J. M. (2006): *El gènere literari com a eix vertebrador del desenvolupament de la formació literària dels alumnes de secundària* (capítol 5), tesi en xarxa: <<http://www.tesisenxarxa.net/TDX-1121106-120213/>>.
- RAMOS, J. M.; AMBRÓS, A. (en premsa): *Estratègies de recepció del text poètic para el alumnado de la ESO*.
- RASPALL, J. (2003): *A compàs de versos*. Barcelona. La Galera.
- SALVAT-PAPASSEIT, J. (1981): *El poema de la rosa als llavis*. Barcelona. Ariel.
- SOLÉ, I. (1992): *Estratègies de lectura*. Barcelona. Graó.

Fitxa 1. Guspires de poesia

Títol del poema: .....

1. Llegiu el poema atentament.

2. Feu una llista de tots els mots dels quals no en tingueu el significat clar.

Poseu dues o tres paraules de la mateixa família que la definida a la segona columna.

Amb la informació anterior i el context en què apareixen, procureu definir-les. Si us cal, utilitzeu el diccionari.

Paraules desconegudes	Unes altres paraules de la mateixa família	Definició

3. Subratlleu aquells versos que considereu importants per entendre el significat del poema.

4. Expliqueu detalladament el que explica el poema amb les vostres paraules. Procureu fer-ho per estrofes.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Fitxa 2. Esquelet poètic

5. A continuació, copieu els últims mots dels primers dotze versos i encercleu-ne tots els sons a partir de l'última vocal tònica. Observeu si la rima és assonant, consonant o si no n'hi ha.

---

6. Separeu les síl·labes dels sis primers versos del poema. Recordeu-vos d'indicar-ne les sinalefes, si n'hi ha. Subratlleu l'última síl·laba tònica i feu-ne el recompte sil·làbic.

---

7. A partir de la informació dels exercicis anteriors, completeu el quadre següent sobre la mètrica del vostre poema:

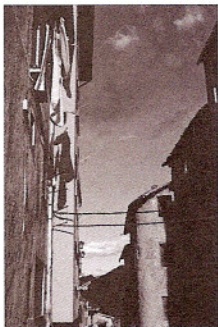

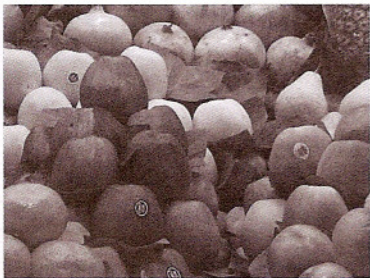
Nombre de versos del poema:	
Nombre d'estrofes del poema:	
Té rima? En quins versos n'hi ha?:	
Cada vers, té el mateix nombre de síl·labes que l'anterior?: Quin tipus de vers és?	

Fitxa 3. Miralls poètics

8. Ara farem la traducció visual del poema. Es tracta de trobar aquelles imatges que il·lustren millor cada vers o conjunt de versos del poema.

Penseu que les podeu dibuixar, fotografiar, buscar a Internet, escanejar..., però, abans de cercar-les, cal saber què han de representar, i això dependrà del sentit del poema.

El que us proposem de fer és un guió il·lustrat (*storyboard*) que pot seguir aquesta estructura:

GUIÓ IL·LUISTRAT DEL POEMA... «MENTRE LA ROBA S'EIXAMORA»	
Diapositiva. Descripció de les imatges	Text. Vers o versos que s'explicaran a partir de les imatges
	<p><i>Mentre la roba s'eixamora i vola i tot reposa dins la sesta al sol</i></p>
	<p><i>vine, manyaga, on s'escau la pomera</i></p>
	<p><i>menjarem pomes</i></p>

Diapositiva. Descripció de les imatges

Text. Vers o versos que s'explicaran a partir de les imatges

i ens direm l'amor.

*L'amor que ens dèiem
l'amor que ens diríem.*

Ai, que et quedava el senyal i tot.

Fitxa 4. Melodia de poeta

9. Ara prepararem la recitació del poema.

Per recitar un poema, cal conèixer-lo molt bé i entendre què ens comunica en cada moment. La preparació de la recitació s'ha de fer en dues fases:

a) *Situar les pauses*

Existeixen dos tipus de pauses: les breus (ens aturem, però no agafem aire) i les llargues (prenem aire).

Cal saber on ens aturarem i, per saber-ho, tindrem en compte unes quantes recomanacions:

- Procurarem no aturar-nos a meitat de vers, encara que ens ho demani la puntuació.
- Quan el vers no sigui gaire llarg, en podrem enllaçar alguns per canviar el ritme.
- No enllaçarem versos quan posin en contacte vocals (final de vers i inici de vers), ja que això provocaria sinalefes.

b) *Marcar els moments destacats amb l'entonació*

Tot i que això és molt personal, hi ha moltes possibilitats d'entonació que ajudarien l'oient a fixar-se en allò que es diu:

- *Canvi de velocitat i de ritme*: alentir en moments clau, per exemple. Fins i tot sil·labejar.
- *Canvi de to*: apujar el to de veu o abaixar-lo. Apujar el to de veu sol ser senyal d'èmfasi.
- *Entonacions interrogatives, exclamatives, en suspens...*

9.1. Tenint en compte l'anterior, marqueu, al text, les pauses breus (/) i les pauses llargues (//).

9.2. Subratlleu, amb retolador fosforescent, tres o quatre moments del poema on practicareu una entonació marcada. Escriviu, al marge dels versos, quina entonació hi aplicareu.

9.3. Amb l'ajut d'un micròfon i de la gravadora de sons del vostre ordinador, creeu un arxiu de so amb el recitat del vostre poema i deseu-lo en una carpeta.

Fitxa 5. Fem l'animació

10. Quan s'hagi elaborat el guió il·lustrat (fitxa 3) i s'hagi enregistrat la recitació (fitxa 4), es pot passar a realitzar el projecte.

Animació amb Windows Media Maker

L'objectiu del projecte és crear un document WMP que segueixi aproximadament l'estructura següent, tot combinant imatges i so.

Banda imatge	Títol del poema	Successió d'imatges	Títols de crèdit
Banda so	Música 1	Recitació	Continuació de la música

La utilització d'aquest programa implica un coneixement bàsic per part de les persones usuàries, tot i que la majoria d'eines resulten fàcils d'utilitzar.

De totes maneres, us recomanem que tingueu en compte una sèrie d'aspectes:

- Obriu una carpeta a l'ordinador per desar-hi totes les imatges, sons i músiques destinades a l'animació.

- Quan seleccioneu les imatges, heu de tenir en compte que haurien de tenir una qualitat mitjana, al voltant de 100 kb, per evitar que surtin massa pixelades (si s'extreuen d'Internet) o pesin massa (si són pròpies).
- Atureu-vos a pensar en la gran quantitat de possibilitats que ofereixen els títols, el color, el tipus de lletra...
- Procureu fer servir les transicions entre les imatges amb sentit, aprofitant els dissenys del programa.
- Procureu que els salts de so entre la música i la recitació del poema siguin suaus. El programa us ofereix la possibilitat de controlar el volum del so.
- Recordeu-vos de fer servir l'opció «Finalizar vídeo» quan ja hàgiu acabat el muntatge, ja que només així obtindreu l'arxiu WMP per mostrar-lo als vostres companys i professors.

Fitxa 6. Mirem què hem fet

11. Rellegiu dos dels poemes que heu treballat i expliqueu, en dues o tres línies, el significat dels textos tenint en compte tot el que heu treballat fins ara.

Poema 1:	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
Poema 2:	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

12. Proposeu un títol alternatiu per al poema i justifiqueu aquesta tria.

Títol original	Títol alternatiu	Justificació

13. Per acabar, observeu una de les animacions que heu construït i analitzeu-ne els aspectes següents.

a) Quantes imatges hi heu posat?

.....

b) D'on les heu tretes?

.....

c) Quins criteris heu fet servir per triar-les?

.....

d) Trieu les tres imatges que creieu que us han quedat millor i expliqueu quin significat del poema intenten transmetre.

.....

.....

.....

e) Quina música heu escollit? Quina relació té amb el poema?

.....

.....

.....

f) Expliqueu quins fragments del poema heu volgut remarcar en la recitació i com ho heu fet.

.....

.....

.....

.....

.....

g) Esteu satisfets de la vostra creació? Com creieu que es podria millorar?

.....

.....

.....

.....

.....

h) Expliqueu què ha estat més bé d'aquest procés de treball i què en milloràrieu.

.....

.....

.....

.....

.....

(Con)viure en la paraula

L'aula com a espai comunitari

JUAN SÁNCHEZ-ENCISO

Llibre que reclama la vivència i convivència que pot convertir l'aprenentatge escolar en una experiència apassionant. Que ens obra la porta d'una aula col·laborativa que llegeix i escriu, parla, escolta i construeix pensament interpersonal. Una classe amb éssers humans semblants i diferents que aprenen els uns dels altres, amb la mediació d'un docent que sempre hi és encara que fingeixi anar-se'n i que, de vegades, ensenya explícitament i demana silenci i atenció. Conductor sovint transparent d'una classe que respira.

